

Didaktický test 2

1. Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?

- A) Pro ovocný koláč bychom potřebovali nasbírat rybíz a maliny.
- B) Na vytrvalé noční vytí psů u sousedů bychom si nikdy nezvykli.
- C) V sychravém počasí bys měl mít na sobě spíše teplejší oblečení.
- D) Na výlet do Litomyšle budu chtít láhev pití a dva chleby se sýrem.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 2–5:

- (1) Hledání a zkoumání trilobitů je koníček starý víc než dvě století. I tak o nich ale pořád nevíme všechno!
- (2) Symbolem druhohor (před 252 až 66 miliony let) je bezesporu dinosaur – ať už obrovský býložravý sauropod, nebo jeho lovec ze skupiny dravých teropodů. I předchozí velká geologická éra má svůj jasný zvířecí symbol: Prvohory (před 289 až 251 miliony let) byly obdobím, s nímž si většina lidí spojí jediného živočicha – trilobita!

+++++

- (3) Trilobiti nebyli ani zdaleka tak velcí jako dinosauři (největší známý trilobit byl dlouhý jen 72 centimetrů) a nemohli se jim rovnat ani svou různorodostí. Všechny druhy vypadaly víceméně stejně a lišily se jen v detailech. V jedné věci však dinosaury přetrumfli: Trilobiti na Zemi existovali dlouhých 270 milionů let, dinosauři „jen“ asi 170 milionů let. První trilobiti se objevili před 521 miliony let v nejstarším období prvohor, kambriu, ti poslední zahynuli před 251 miliony let při hromadném vymírání na rozhraní prvohor a druhohor.

(<http://www.abicko.cz/clanek/precti-si-priroda/21369/tajemstvi-trilobitu-prvni-zkamenela-vajicka.html>)

2.1 Vypište z **posledního souvětí** výchozího textu slova domácího původu, která vznikla složením dvou slov.

2.2 Vypište z **první věty** výchozího textu podstatná jména ve středním rodu.

3. Kterou z následujících možností lze nahradit **první odstavce** výchozího textu tak, aby jeho smysl zůstal zachován?

- A) Bude trvat ještě nejméně dvě stě let, než se o trilobitech dovíme úplně všechno.
- B) Sice trilobity zkoumáme už dvě stě let, pořád je to ale považováno za zábavu, a nikoli vědu.
- C) Ačkoli o trilobitech nevíme všechno, nevadí nám to v tom, abychom se jimi zabývali jako koníčkem.
- D) I když trilobity lidstvo zkoumá už více než dvě století, pořád jsou věci, které o těchto tvorech nevíme.

4. Který z následujících mezititulků patří na vynechané místo (+++++) ve výchozím textu, a vystihuje tak obsah **posledního odstavce**?

- A) Déle než dinosauři
- B) Větší než dinosauři
- C) Mladší než dinosauři
- D) Rozmanitěji než dinosauři

5. Která z následujících informací odpovídá výchozímu textu?
- A) Dinosauři jsou druhově pestřejší než trilobiti.
 - B) Teropodi byli v druhohorách loveni sauropody.
 - C) Každý si pod slovem prvohory vybaví jen trilobita.
 - D) Éra mezi prvohorami a druhohorami se nazývá kambrium.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 6–10:

„Jardo, čče, to jsou věci,
povídali ve Strašecí,
že prej kocour z Hrdlořez
pokoušel psa ze Strašnic!“

„A co na to ten pes!
Proč tam vůbec lez?!“

„Vo tom neví nikdo nic.
Jen že prej byl velkej hic
a ten kocour ze Strašnic
pokoušel psa z Hrdlořez!“

„Z toho by se jeden pic!
Ten kocour byl ze Strašnic?!“

„No jo, čče, tak těpic.
Běžím to říct do +++++.“

(P. Šrut – G. Miklínová, Příšerky & přišeři)

6. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (ANO), nebo ne (NE).

	ANO	NE
6,1 První verše všech slok mají stejný počet slabik.	☐	☐
6,2 Výchozí text je záznam rozhovoru psa a kocoura.	☐	☐
6,3 Druhá a čtvrtá sloka jsou tvořeny dvěma rýmovanými verši.	☐	☐
6,4 V první sloce i třetí sloce se rýmuje první verš s druhým a třetí se čtvrtým.	☐	☐

7. Která z následujících možností patří na vynechané místo (+++++) ve výchozím textu?

- A) Ďáblic
- B) Vršovic
- C) Záběhlic
- D) Holešovic

8. Nalezněte ve výchozím textu výraz s významem pozdravu.

9. Převeďte slovo čče do spisovného jazyka.

10. Který z následujících veršů z výchozího textu je celý napsán spisovnou češtinou?

- A) Proč tam vůbec lez?!
B) Vo tom neví nikdo nic.
C) Z toho by se jeden pic!
D) Ten kocour byl ze Strašnic?!

11. Uspořádejte jednotlivé části textu (A–E) za sebou tak, aby byla dodržena dějová návaznost.

- A) A navíc mi ještě dal trest, což byla fakt sprostárna, protože jsem tomu klukovi prodal tu povolenku za polovic.
- B) Bohužel jsem při tom nebyl dost opatrný, takže mě přistihl zástupce Roy a donutil mě vrátit peníze.
- C) Hned první rok na druhém stupni mi jeden kluk z osmého ročníku řekl, že ve škole je tajný výtah, který jezdí do druhého patra, a že za pět doláčů mi může prodat speciální povolenku.
- D) Jenže se ukázalo, že to celé byl podvod a žádný výtah neexistuje. Tu povolenku jsem si tenkrát schoval. Ale před pár týdny jsem ji prodal jednomu nováčkovi.
- E) Mně to připadalo dost výhodné, tak jsem mu dal pět dolarů a on mi dal povolenku, která vypadala dost oficiálně.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 12–17:

Harappská kultura

- (1) Protoindická civilizace, jak se také nazývá, byla největší městská civilizací, která se táhla od řeky Indus v současném Pákistánu až do Arabského moře a řeky Gangy v Indii. Vznikla v roce 3300 před naším letopočtem a zanikla kolem roku 1600 před Kristem.
- (2) Už v té době měli vypracován systémy kanalizací a odvodnění pro svá města, která chránily impozantní zdi. Existovaly už sýpky, a dokonce měli jako jedni z prvních i zubaře. Vědci našli 11 vyvrtaných stoliček, které pocházeli z údolí řeky Indus.
- (3) Studie z roku 2012 naznačuje, že za zánikem civilizace můžou klimatické změny, když přestaly monzunové deště. Většina území vyschla a lidé byli nuceni se přestěhovat do podnebí, ve kterém by se dalo lépe žít.

(https://globe24.cz/svet/32210-historie-nejso-jen-rekove-a-rimane-i-v-cesku-byla-starobyla-civilizace?utm_source=www.seznam.cz&utm_medium=sekce-z-internetu, upraveno)

12. Rozhodněte o každé z následujících možností, zda je vhodnou úpravou podtrženého úseku výchozího textu (ANO), nebo ne (NE).

	ANO	NE
12.1 za zánik civilizace mohou klimatické změny	☐	☐
12.2 za zánikem civilizace může být klimatické změny	☐	☐
12.3 zánik civilizace mohl být způsoben klimatickými změnami	☐	☐
12.4 zánikem civilizace může odpovídat klimatickým změnám	☐	☐

13. Rozhodněte o každé z následujících dvojic, zda vyjadřuje ve výchozím textu stejnou skutečnost (ANO), nebo ne (NE).

	ANO	NE
13.1 měli vypracován – chránily	☐	☐
13.2 před naším letopočtem – před Kristem	☐	☐
13.3 harappská kultura – protoindická civilizace	☐	☐
13.4 přestaly monzunové deště – většina území vyschla	☐	☐

14. Které z následujících slov nejlépe nahrazuje nevhodně užitý výraz *podnebí* v posledním souvětí výchozího textu?

- A) klima
- B) oblast
- C) počasí
- D) příroda

15. Které z následujících slov ve druhém odstavci výchozího textu je užito v chybném tvaru?

- A) prvních
- B) existovaly
- C) impozantní
- D) vypracován

16. Opravte chybu ve skloňování v prvním souvětí výchozího textu.

17. Nalezněte ve výchozím textu chybu ve shodě přísudku s podmíněm.

18. Přiřaďte k jednotlivým obrázkům (18.1–18.4) odpovídající popis (A–F).

(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

18.1

18.2

18.3

18.4

- A) Hráčka drží míč nad hlavou oběma rukama a nejspíše bude střílet na koš.
- B) Hráčka je s rozkročenýma nohama ve výskoku a snaží se chytit míč na úrovni hlavy.
- C) Hráčka je v pohybu a zvedá míč oběma rukama nad hlavu, připravuje se ke stříbě na koš.
- D) Hráčka se pohybuje dlouhými kroky a s míčem v levé ruce se nejspíše chystá vystřelit na koš.
- E) Hráčka stojí široce rozkročená a míč drží v pravé ruce, nejspíše se chystá míč nahrát spoluhráče.
- F) Hráčka má jednu nohu ve vzduchu a jednou rukou vysoko nad hlavou odhazuje nebo chytá míč.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 19:

Cestou domů jsem se hrozně těšil, jak hned po tom, co přídu domů, si zapnu počítač a budu hrát. Jenže už ode dveří jsem viděl na lednici seznam toho, co mám udělat. Nesnáším domácí práce, zvláště když je brácha na škole v přírodě a doma se předpokládá, že udělám i práce, který běžně dělá on, třeba vynášení vodpadek.

(Edika)

19. Najděte ve výchozím textu všechna nespisovná slova a přepište je do spisovné češtiny.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 20–21:

Ano, Navahové na tom byli špatně. Většinu koní jim Utahové postříleli, a protože stěny kaňonu byly hladké jak zrcadlo a neposkytovaly nejmenší možnost úkrytu, využívali bojovníci mrtvých těl zvířat, aby se za nimi aspoň trochu kryli. Docházeli jim i šípy, a tak se odhodlávali ke střelbě, jen když měli cíl úplně jistý. Tu a tam někteří odvážlivci dokonce vybíhali z úkrytu ve snaze posbírat šípy nepřátel. Utahů bylo tolik, že zaplňovali kaňon po celé šíři v několika řadách za sebou. Kdyby se nebyli objevili Timbabačové s Drollem, Medvědem a ostatními lovci, byli by Navahové beze vší pochyby ztraceni.

(K. May, Poklad na Stříbrném jezeře)

20. Ve kterém z následujících slov je ve výchozím textu pravopisná chyba?

- A) využívali
- B) docházeli
- C) zaplňovali
- D) odhodlávali

21. Kterou z následujících možností nejspíše pokračuje výchozí text?

- A) Bitevní vřava se na chvíli ztišila, když Utahové zjistili, že Navahům přichází posila.
- B) Odtud nepřítel přitáhnout nemohl, tudy se mohli přiblížit snad jen spřátelení Navahové.
- C) Údolí se poněkud rozestoupilo, vinulo se v zákrutech výš a výš a objevily se i první keře a stromy.
- D) Ale na nějaké zkoumání nebyl čas, jen co pustili posledního z Utahů, Nintropan-hauey spěchal opět nahoru.

22. Mezi kterou z následujících dvojic slov je stejný významový vztah jako mezi slovy

mrkev – zelí?

- A) pero – dopis
- B) vlak – tramvaj
- C) nářadí – kleště
- D) zpěvák – píseň

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 23–28:

Lodice zajely do přístaviště, které nebylo pod olšovými stromy téměř vidět, ačkoliv tam mohlo dobře přistát i několik lodí.

Kotlinou nad Bílou skálou se rozléhal radostný pokřik. Šedivý vlk objímá statného syna, shrbená Osika hladí štíhlého Skokana.

Všichni se zdraví vrátili!

Všichni!

Již i prám doplul a je přivázán. Mnoho zboží na něm. Kdekdo pomáhá vynášet náklad na břeh. Jednoruký Jezevec, jemuž předloni divoký medvěd roztrhal levou ruku, vynáší kožený pytel s drahým pokladem několika vzácných bronzových věcí, uschovaných ve vyhloubeném dřevěném špalíku. Jednooký Sysel, kterému zase kdysi v **půtce** vyrazili kamenem oko, táhne velký měch soli.

Skokan se vrátil na prám, vzal za ruku černoookou dívčinu, dosud zakrytou v stanu na voru, a vyvedl ji na břeh.

(E. Štorch, *V šeru dávných věků*)

23. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá informacím ve výchozím textu (ANO), nebo ne (NE).

	ANO	NE
23.1 Výpravy se zúčastnilo několik plavidel.	☐	☐
23.2 Skokan je synem Osiky a Šedivého vlka.	☐	☐
23.3 Jezevec přišel během výpravy v bojích o jednu ruku.	☐	☐
23.4 Bojovníci podnikli na lodích výpravu k daleké Bílé skále.	☐	☐

24. Rozhodněte o každém z následujících úseků výchozího textu, zda je tvořen dvěma přídavnými jmény a jedním podstatným jménem (ANO), nebo ne (NE).

	ANO	NE
24.1 velký měch soli	☐	☐
24.2 vynáší kožený pytel	☐	☐
24.3 vzácných bronzových věcí	☐	☐
24.4 vyhloubeném dřevěném špalíku	☐	☐

25. Napište podstatné jméno, od něhož bylo odvozeno první přídavné jméno ve výchozím textu.

26. Vysvětlete význam slova *přítka* ve výchozím textu.

27. Podle kterého z následujících úseků výchozího textu lze nejlépe odvodit přibližnou dobu děje?

- A) přístaviště, které nebylo pod olšovými stromy téměř vidět
- B) vzal za ruku černoookou dívčinu, dosud zakrytou v stanu na voru
- C) kterému zase kdysi v půtce vyrazili kamenem oko, táhne velký měch soli
- D) vynáší kožený pytel s drahým pokladem několika vzácných bronzových věcí

28. Který z následujících úseků výchozího textu je souvětím?

- A) Všichni se zdraví vrátili!
- B) Již i prám doplul a je přivázán.
- C) Kdekdo pomáhá vynášet náklad na břeh.
- D) Kotlinou nad Bílou skálou se rozléhal radostný pokřik.